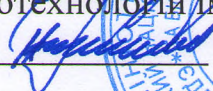

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
(ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора Львівського національного
університету ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

 Іван ПАРУБЧАК

«30» червня 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

УХВАЛЕНО

рішенням Вченої ради університету
протокол № 10 від «30» червня 2025 р.
наказ № 196 від «30» червня 2025 р.

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (далі - Положення) розроблено відповідності до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького, інших нормативних документів у галузі освіти.
- 1.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти, або вибіркові навчальні дисципліни, - це дисципліни, які вводяться у закладах вищої освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективного використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.
- 1.3. Нормативний зміст освітньої програми з будь-якої спеціальності визначається стандартом вищої освіти, а перелік дисциплін вільного вибору - навчально-методичними комісіями спеціальностей.
- 1.4. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за освітніми програмами, що визначають характер майбутньої діяльності; ефективного використання можливостей університету, сприяють академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам.
- 1.5. Дисципліни вільного вибору обираються здобувачами вищої освіти при формуванні індивідуального навчального плану.
- 1.6. Здобувачі вищої освіти мають право обрати вибіркові навчальні дисципліни із запропонованого переліку із будь-якої освітньої програми, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному осінньому або весняному семестрі. Якщо студент обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль.
- 1.7. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору студента для конкретного семестру вказана в навчальному плані.

2. Вимоги та порядок формування переліку дисциплін вибіркової складової

У Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (далі - Університет) визначено наступні загальні підходи до формування вибірових дисциплін.

- 2.1. Здобувачем вищої освіти вибір навчальних дисциплін здійснюється у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше як 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для

яких запроваджено додаткове регулювання). При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших ОП та рівнів вищої освіти.

- 2.2. Обсяг дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти становить не менше 3 кредитів ЄКТС (90 годин).
- 2.3. До переліку вибірових дисциплін включаються дисципліни, які пройшли обговорення і були рекомендовані кафедрами, навчально-методичною комісією спеціальності, навчально-методичною радою факультету та затверджені вченою радою факультету.
- 2.4. Процедура формування переліку вибірових дисциплін передбачає такі етапи:
 - 2.4.1. вибірові дисципліни, які передбачені відповідною освітньою програмою та навчальним планом, подаються службовою запискою завідувача кафедри на ім'я голови навчально-методичної комісії спеціальності;
 - 2.4.2. кафедри, за якими закріплені вибірові навчальні дисципліни, щорічно до **31 грудня** поточного року готують довідкові інформаційні матеріали щодо змісту кожної вибірової навчальної дисципліни.
- 2.5. Особливості формування вибірової складової для здобувачів вищої освіти:
 - 2.5.1. Повний перелік вибірових дисциплін переглядається щорічно з урахуванням результатів анкетування здобувачів вищої освіти, пропозицій кафедр.
 - 2.5.2. Перелік вибірових дисциплін формується навчально-методичними комісіями спеціальностей на кожний новий навчальний рік та доводиться до відома здобувачів вищої освіти до **24 лютого** навчального року, що передує початку нового навчального року.

3. Навчально-методичне забезпечення вибірових навчальних дисциплін

- 3.1. Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними освітніми програмами.
- 3.2. Для розробки та оновлення переліку вибірових дисциплін наказом ректора Університету (за поданням деканів факультетів) до 31 грудня поточного навчального року на факультетах створюються робочі групи (за головуванням деканів).
- 3.3. Робочі групи аналізують забезпечення кафедр щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання НПП, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни); навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення.
- 3.4. На підставі аналізу зазначеної вище інформації робочі групи формують каталог вибірових дисциплін із поданих силабусів (анотацій), в яких зазначено короткий опис змісту дисципліни, кількість кредитів, семестр вивчення та відповідальний викладач, що викладатиме дисципліну, форма

підсумкового контролю. Каталог подають для розгляду на засідання навчально-методичної комісії спеціальності, навчально-методичної ради факультету, вченої ради факультету.

- 3.5. Затверджені в установленому порядку каталоги розміщують для ознайомлення здобувачів вищої освіти на офіційному сайті університету.

4. Порядок формування груп для вивчення вибірових дисциплін

- 4.1. Декани спільно з гарантами до **24 лютого** ознайомлюють здобувачів вищої освіти із затвердженим каталогом вибірових дисциплін та інформують здобувачів вищої освіти про особливості формування груп для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік.
- 4.2. Вибір дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом подачі письмової заяви на ім'я декана факультету (*Додаток 1*) та/або електронної реєстрації до **10 березня** поточного навчального року. За умови вивчення вибірових дисциплін на 1 курсі (році навчання) перелік вибірових дисциплін для вивчення формується на основі отриманих заяв та/або електронної реєстрації від зарахованих здобувачів вищої освіти до початку нового навчального року (семестру у якому вивчається дисципліна).
- 4.3. Успішне виконання вибірових компонент індивідуального навчального плану є обов'язковою умовою для переведення на наступний курс або допуску до підсумкової атестації. Невиконання будь-якої з позицій індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти є академічною заборгованістю.
- 4.4. На підставі заяв здобувачів вищої освіти та/або електронної реєстрації на факультетах за розпорядженням декана формуються навчальні групи.
- 4.5. Навчальні групи для вивчення вибірових навчальних дисциплін мають бути, як правило, чисельністю не менше:
- 10 осіб для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
 - 7 осіб для другого (магістерського) рівня вищої освіти;
 - 3 особи для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
- 4.6. Обмеження, передбачені пунктом 4.5, не поширюються на ті випадки, коли певну дисципліну обрали всі здобувачі малокомплектної групи, які навчаються за відповідною освітньою програмою або відхилення від встановленого обмеження не призводить до перевищення максимального педагогічного навантаження науково-педагогічних працівників відповідної кафедри.
- 4.7. Навчальні групи для вивчення вибірових дисциплін, пов'язаних із вивченням іноземної мови, фізичної культури і спорту за видами спорту, використанням комп'ютерних класів, спеціальних лабораторій формуються за умови наявності не менше 5-ти осіб.
- 4.8. Максимальна кількість здобувачів вищої освіти, які можуть одночасно навчатися за обраною дисципліною вільного вибору визначається кафедрою, що забезпечує викладання цих дисциплін і вказується у загальному описі вибірових дисциплін, які увійшли до каталогу навчальних дисциплін вільного вибору студентів.

- 4.9. Здобувачу вищої освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір у наступних випадках:
- якщо кількість здобувачів, які обрали навчальну дисципліну перевищує максимальну чисельність, встановлену відповідним факультетом, кафедрою. У цьому випадку перевага в першу чергу надається здобувачам вищої освіти, які навчаються на тій самій програмі, на тому ж факультеті, а в наступну чергу тим здобувачам вищої освіти, які зафіксували свій вибір раніше;
 - якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни є перевищення встановленого максимуму кількості навчальних дисциплін, які здобувач вищої освіти може опановувати одночасно та/або кількості підсумкових (семестрових) форм контролю;
- 4.10. Якщо здобувачу вищої освіти відмовлено у здійсненому ним виборі із причин зазначених у п.4.9, йому надається можливість здійснити повторний вибір із переліку дисциплін, групи, за якими вже сформовані відповідно до встановлених в Університеті мінімальних вимог до чисельності студентів у групах/потоках, і де немає перевищення встановлених максимумів, а також які не призведуть до повторної відмови з вищенаведених причин.
- 4.11. Якщо здобувач вищої освіти із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається в деканат із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін.
- 4.12. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась мінімальна кількість здобувачів вищої освіти, то здобувач вищої освіти повинен обрати іншу дисципліну, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група здобувачів вищої освіти.
- 4.13. Здобувач вищої освіти, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірковыми дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.
- 4.14. Здобувач вищої освіти, який не визначився з переліком вибірових дисциплін або знехтував своїм правом вибору та не подав заповнену заяву у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які деканат вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.
- 4.15. Здобувач вищої освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого Вченою радою факультету переліку дисциплін вільного вибору сформованого для вивчення у поточному навчальному році. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що здобувач вищої освіти може бути відрахований з Університету.
- 4.16. Узагальнена інформація про вибір здобувачами вищої освіти тих, чи інших вибірових навчальних дисциплін (при наявності сформованої академічної групи) є підставою для розрахунку науково-педагогічного навантаження на наступний (поточний) рік.
- 4.17. Уточнення складу груп здобувачів вищої освіти, які почали вивчення вибірових дисциплін здійснюється деканатами факультетів впродовж першого та другого тижня навчання.

- 4.15. Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання реєструються на вивчення вибірових дисциплін під час настановної весняної заліково-екзаменаційної сесії.
- 4.16. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибірових дисциплін, інформація про вибірові дисципліни вноситься до індивідуального плану здобувача вищої освіти.

5. Прикінцеві положення

- 5.1. Це Положення набирає чинності з дати затвердження ректором Університету.
- 5.2. Зміни та доповнення до цього Положення ухвалюються Вченою радою університету та вводяться в дію наказом ректора.
- 5.3. Випадки не передбачені цим Положенням розглядаються і вирішуються відповідно чинного законодавства України.

**ЗРАЗОК заяви здобувача вищої освіти про внесення до індивідуального
навчального плану дисциплін вільного вибору**

Декану (есі) _____
Здобувача вищої освіти (прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу надати мені можливість вивчати на _____ курсі такі дисципліни за
вільним вибором:

1. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)
2. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)
3. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)
4. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)
5. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)
6. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)

Дата

Підпис здобувача вищої освіти